

THE ROMANIAN ORTHODOX ARCHDIOCESE IN THE AMERICAS

SAINT NICHOLAS - ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

45-03 48 Av. Woodside NY, 11377; www.stnicholaschurch.net

DENILE DIN SAPTAMANA A CINCEA A POSTULUI MARE

In saptamana a 5-a din Postului Pastilor, Biserica a randuit doua Denii. Miercuri seara se savarseste Denia in cadrul careia se citeste tot Canonul cel Mare al Sfantului Andrei Criteanul, iar vineri seara, Denia Acatistului Bunei Vestiri. Amintim ca Denia Canonului Sfantului Andrei Criteanul s-a mai savarsit in prima saptamana a Postului Mare (de luni pana joi seara inclusiv), numai ca atunci s-a citit in patru stari. In acest canon este cuprinsa intreaga istorie duhovniceasca a omenirii, cu caderea si ridicarea, cu pocainta si iertarea si unirea cu Dumnezeu. Canonul ne ofera multe exemple de persoane caite si mantuite, carora si noi urmandu-le pocainta indraznim sa-l cerem Domnului mila si iertare de pacate. Cel mai cutremurator exemplu de revenire de la greseli si pacate, prin pocainta, lacrimi si virtuti este viata Sfintei Maria Egipteanca.

Cuvantul "denie" vine de la slavonescul "vdenie" si inseamna priveghere sau slujba nocturna. In Transilvania, intalnim cuvantul "straste" pentru denii. Acest termen are semnificatia de "patima". Expresia "a merge in strasti" inseamna "a merge la denii".

Deniile se savarsesc numai in doua saptamani din timpul unui an bisericesc si anume: in saptamana a cincea si a saptea din Postul Sfințelor Pasti. S-a pastrat denumirea de Denie pentru Utreniile din Saptamana Patimilor, pentru ca ele se savarsesc seara, potrivit troparului: "Iata, Mirele vine in miezul noptii...". (CRESTINISM ORTODOX)

PROGRAMUL LITURGIC

ÎN SĂPTĂMÂNA 27 MARTIE – 2 APRILIE 2017

Miercuri 29 martie:

DENIA CANONULUI MARE ..... 6.00 PM

Vineri 31 martie:

DENIA ACATISTULUI BUNEI VESTIRI ..... 6.00 PM

Sâmbătă 1 aprilie:

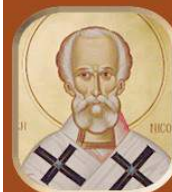
Utnenie, Sfânta Liturghie și Parastas ..... 8.30 AM

Vecernie ..... 6.00 PM

Duminică 2 aprilie: DUMINICA SFANTEI MARIA EGIPTEANCA

Utnenie și Sfânta Liturghie ..... 8.30 AM

Preot Paroh Marius Daniel Dumitrescu
917. 592. 2571 – mobil

THE ROMANIAN ORTHODOX ARCHDIOCESE IN THE AMERICAS

SAINT NICHOLAS

ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

WOODSIDE, NEW YORK

45-03 48th Ave.
Woodside, NY 11377

tel: (718)784-4453
cell: (917)592-2571

EVANGHELIA DIN DUMINICA A PATRA DIN POST

In vremea aceea a venit un om la Iisus, zicându-I: Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. Și, oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrâșnește din dinți și înțepenește. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut. Atunci Iisus, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceți-l la Mine. Și l-au adus la El. Dar duhul, văzându-L pe Iisus, îndată l-a zguduit pe copil, iar acesta, căzând la pământ, se tăvălea spumegând. Și l-a întrebat pe tatăl copilului: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: Din pruncie. Și de multe ori l-a aruncat și în foc, și în apă ca să-l piardă. Dar, dacă poți să faci ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi. Iar Iisus i-a zis: Dacă poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede. Și îndată, strigând, tatăl copilului a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele! Iar Iisus, văzând că mulțimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el! Și, răcnind și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulți ziceau că a murit. Dar Iisus, apucându-l de mână, l-a ridicat, iar el s-a sculat în picioare. După ce a intrat Iisus în casă, ucenicii Lui l-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? El le-a zis: Acest neam de diavoli cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post. Și, ieșind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva. Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului va fi dat în mâinile oamenilor și-L vor omorî, iar după ce-L vor omorî, a treia zi va învia. Ei însă nu înțelegeau cuvântul și se temeau să-L întrebe.

Culoarea galben-aurie a lumanarilor

Culoarea galben-aurie a lumanarilor sau realitatea impartasirii de harul dumnezeiesc

Nici un lucru din ordinea creata, oricat ar fi de important, nu este absolut, dupa cum, de asemenea, nici un lucru sau realitate, oricat ar fi de neinsemnat, nu este lipsit de relevanta pentru viata noastra si pentru sensul ei.

Intrebarea pe care mi-o pun in randurile de mai jos este, daca faptul ca lumanarea pe care o folosim noi ortodocsii este preponderent galbena (aurie, de fapt) are vreo relevanta pentru specificul nostru doctrinar sau nu. Imi pun aceasta intrebare si datorita faptului ca in ultimul timp au patruns in bisericile noastre lumanarile albe – mai ales acele sub forma de candela, cu durata foarte lunga de ardere, care sunt specifice spatiului romano-catolic.

S-ar putea sa fiu aspru criticat pentru faptul ca pun in discutie un amanunt care pare a fi absolut neinsemnat. Intrebarea pe care mi-o pun priveste tocmai acest aspect: trebuie sau nu trebuie sa luam aminte la astfel de amanunte? Nu ma intreb daca exista vreo legatura intre Inviere si lumanare, pentru ca aceasta este de la sine inteleasa si evidenta tuturor. Ma intreb daca exista vreo legatura intre culoare, exclusiv din registrul galben-auriu, a lumanarii ortodoxe si felul in care intelegem noi, ortodocsii, Invierea sau lumina Invierii.

Un principiu in functie de care personal evaluez relevanta lucrurilor in general, mari sau mici, este urmatorul: Nici un lucru din ordinea creata, oricat ar fi de important, nu este absolut, dupa cum, de asemenea, nici un lucru sau realitate, oricat ar fi de neinsemnat, nu este lipsit de relevanta pentru viata noastra si pentru sensul ei. In consecinta, micile amanunte nu trebuie in nici un fel absolutizate, dar nici ignorate, deoarece, chiar daca – sau poate tocmai pentru ca – scapa deseori controlului riguros al ratiunii reveleaza adevaruri fundamentale, fiind de fapt reflexe sau ecouri in concretul vietii ale acestor adevaruri fundamentale. Imi amintesc de un articol semnat de Mircea Vulcanescu, intitulat Barba lui Visarion, in care ilustra cu celebrul exemplu adevarul unei afirmatii a lui Nae Ionescu conform careia “intre faptul ca Rasaritul ortodox refuza sa marturiseasca Filioque si faptul ca rasaritenii poarta barba este o corelatie atat de stransa, incat una implica cu necesitate pe cealalta”.

Visarion, un celebru ucenic al lui Pleton, participa la Sinodul de la Florenta, se leapada de ortodoxie, dar nu-si tunde barba. Devine cardinal si o mare personalitate catolica. Despre el s-a scris ca: “barba lunga pe care a tinut sa o pastreze l-a costat poate tronul apostolic – tronul papal”. Trebuie mai intai sa recunoastem ca in Biserica Ortodoxa Romana – se folosesc exclusiv lumanari de culoare galben-auriu, mai inchise sau mai deschise, in timp ce in bisericile romano-catolice se folosesc in general lumanarile albe. Am intreat un mare duhovnic, la un moment dat, de ce ortodocsii folosesc lumanari galbene si mi-a raspuns fara ezitare: pentru faptul ca sunt facute din ceara de albine care este galbena! Si este facuta din ceara de albine pentru ca este cel mai curat si nestrucacios produs, fiind datorat albinelor lucratoare-pururea fecioare (acesta este un alt aspect, care merita discutat mai pe larg).

Sigur, acum nu se mai fac lumanari numai din ceara de albine, – mai ales in marile ateliere de lumanari de pe langa centrele eparhiale – dar lumanarile sunt tot de culoare galben-aurie. Acest raspuns poate sa ne satisfaca numai intr-o oarecare masura pentru ca, daca extindem observatia si la alte obiecte din spatiul bisericesc ortodox vom vedea ca, la mai toate, culoarea dominanta este auriul. A se vedea Sfintele Vase – predominant din aur sau aurite, policandrele si sfesnicele care sunt din metal auriu – in general din alama, vesmintele

preotesti si acoperamintele folosite pentru Sfanta Masa, Proscomidiar, analoage, Sfinte Vase etc. – sunt in cea mai mare parte dominate de galben-auriu, sau, oricum, indiferent de ce culoare ar fi, nu sunt lipsite de culoarea aurie, fie a galonului, fie a motivelor decorative, fie a fondului. Putem sa adaugam culoarea dominanta a icoanelor ortodoxe si chiar a frescelor din bisericile ortodoxe, care este, de asemenea, auriul, regasit nu numai in aureolele sfintilor, ci si pe fetele lor, si in vesmintele lor si in obiectele care apar in diferitele reprezentari. Pentru a continua cu acelasi termen de comparatie – anume traditia Romano-Catolica – putem observa ca aici culoarea dominanta este albul pur: si la vesmintele preotesti, si la acoperamintele folosite in biserica, si la Sfintele Vase, la policandre, sfesnice si alte obiecte bisericesci s.a.m.d. Lucrurile sunt atat de evidente incat nu cred ca trebuie sa mai incercam vreo argumentare. Acceptand aceasta constatare – ca in spatiul ortodox culoarea dominanta este auriul, iar in spatiul romano-catolic este albul – apare mult mai legitima intrebarea privitoare la sensul si relevanta culorii aurii pentru specificul teologiei si spiritualitatii ortodoxe, ca, de altfel, si pentru cel al teologiei si spiritualitatii romano-catolice.

Un raspuns posibil ar fi acela conform caruia culoarea aurie ilustreaza modul in care noi, ortodocsii, percepem si reproducem sau reprezentam realitatea dumnezeiasca, realitatea cereasca, realitatea Imparatiei lui Dumnezeu. De fapt, nu este vorba despre perceptia dumnezeirii in Sine – pentru ca noi nu avem acces la cunoasterea lui Dumnezeu in Sine – ci a dumnezeirii in starea ei de impartasire catre lume, a ceea ce numim energiile dumnezeiesti necreate.

Aureolele, chipurile sfintilor inundate din interior de lumina aurie, obiectele aurii, vesmintele si acoperamintele aurii reprezinta chipul lumii create impartasite de lumina dumnezeiasca. A se vedea culoarea galbuie a Sfintelor Moaste! Teologia ortodoxa vorbeste despre impartasirea omului si a lumii de lumina dumnezeiasca, de slava si sfintenia dumnezeiasca, inca din acest veac trecator. Este vorba de ceea ce numim semnele evidente ale arvunei sau ale pregustarii din bunatatile fagaduite sfintilor in veacul eshatologic, in veacul viitor. Lumina aurie este modul de a reprezenta impartasirea reala a lumii create si a omului de Dumnezeu Insusi, de Harul dumnezeiesc, de energiile dumnezeiesti necreate. Spatiul eclesial ortodox – dominat de culoarea aurie – reprezinta chipul sfintit, chipul ceresc, adica patruns de harul dumnezeiesc al lumii create. Modul in care este reprezentata prin culoarea aurie slava si lumina dumnezeiasca coplesind sau inundand lumea creata, arata cu evidenta adevarul impartasirii reale a lumii de Dumnezeu. Or, teologia dogmatica ortodoxa se diferentiaza tocmai pentru ca aseaza la temelia discursului sau si a dezvoltarii tuturor temelor dogmatice adevarul fundamental al posibilitatii impartasirii reale a omului si a lumii create de Dumnezeu, indreptatita de distinctia, la fel de fundamentala pentru teologia ortodoxa, intre fiinta lui Dumnezeu si energiile dumnezeiesti necreate.

Cred ca in aceasta directie trebuie cautat raspunsul la intrebarea pusa la inceputul acestui articol. Ceea ce ne-am propus noi a fost numai sublinierea semnificatiei adanci a unor detalii aparent neinsemnate din viata noastra bisericeasca. Apropo de barba lui Visarion: nu este greu de constatat nici astazi ca regula in spatiul ortodox este cea a preotului cu barba – in ultimul timp majoritatea preotilor recupereaza aceasta traditie – iar in spatiul romano-catolic, regula este a preotului fara barba. Se pune aceeaasi intrebare, daca are vreo relevanta acest amanunt. M-as bucura sa incerc altcineva posibile raspunsuri.

Preot prof. univ. dr. CONSTANTIN COMAN,